

Statistisk analys

Ellen Almgren
Analysavdelningen

08-563 088 07
ellen.almgren@hsv.se
www.hsv.se

2009-05-11 2009/4

Antalet sökande till högre utbildning ökar kraftigt

Antalet sökande inför hösten 2009 ökar kraftigt jämfört med föregående höst. Bland svenska sökande är ökningen 20 procent. Den relativa ökningen är större för män än för kvinnor, men kvinnor är fortfarande i majoritet bland de sökande. Antalet sökande ökar i alla åldrar, men de relativa ökningarna är störst i de yngre åldersgrupperna, vilket kan bero både på en stor 19-årskull år 2009 och på en ökad arbetslöshet särskilt bland de yngre. Antalet förstahandssökande ökar till de allra flesta utbildningsprogrammen, men ökningen till masterprogram är liten. Bland de större yrkesexamensprogrammen ökar antalet förstahandssökande särskilt kraftigt till arkitektprogram och lärarprogram.

Närmare 340 000 personer har sökt till utbildningar vid universitet och högskolor höstterminen 2009, vilket är en ökning med 14 procent jämfört med höstterminen 2008. Omkring 10 000 av de sökande är utländska personer, vilket är betydligt färre än föregående hösttermin då de utländska sökande var 25 600. Det säger emellertid inte mycket om det totala antalet utländska sökande, eftersom många utländska personer söker i särskilda internationella omgångar som inte inkluderas i dessa uppgifter. Ser man enbart till de svenska sökande har dessa ökat med 20 procent mellan hösten 2008 och hösten 2009. En stor del av denna ökning förklaras sannolikt av rådande konjunktur- och arbetsmarknadsläge, men också en större årskull 19-åringar år 2009 än år 2008 spelar roll.

	Hösten 2008	Hösten 2009	Förändring i procent
Svenska sökande	274 827	329 776	+20
Utländska sökande	22 552	10 071	-55
Totalt	297 379	339 847	+14

Kommentar: Definitionen av svenska respektive utländska sökande ovan baseras på huruvida de sökande har ett fullständigt svenskt personnummer eller ej.

Allt fler män söker till högskolan

Det är fortfarande en majoritet kvinnor som söker till högre utbildning – 62 procent av de svenska sökande till höstterminen 2009 är kvinnor. Men den relativa ökningen jämfört med föregående höst är större för männen än för kvinnorna. Mellan höstterminen 2008 och höstterminen 2009 ökar antalet manliga sökande med 25

procent jämfört med en 17-procentig ökning för kvinnorna. Det innebär också att andelen män bland de sökande ökar för första gången på länge från 36 till 38 procent.

	Hösten 2008	Hösten 2009	Förändring i procent
Män	100 227	125 633	+25
Kvinnor	174 600	204 143	+17
Totalt	274 827	329 776	+20

Kommentar: Enbart sökande med fullständigt svenskt personnummer (svenska sökande) ingår i ovanstående tabell.

Kraftig ökning bland yngre sökande

Antalet sökande ökar allra mest i den yngsta åldersgruppen. 32 procent fler 19-åringar söker till högskolan hösten 2009 jämfört med hösten 2008, medan ökningen i åldersgruppen 35 år och äldre bara är 15 procent. Den äldsta åldersgruppen är dock stor, och antalsmässigt är ökningen kraftig med drygt 9 000 personer. Bland männen är ökningen större i 20- och 21-årsgrupperna än i 19-årsgruppen, men det är en kraftig ökning – mellan 30 och 34 procent – inom grupperna 19-21 års ålder.

Att antalet 19-åriga sökande ökar är inte förvånande med tanke på att årskullen 19-åringar är drygt 7 000 personer större 2009 än 2008, men det kan inte förklara hela ökningen på cirka 8 500 sökande. Sannolikt har konjunktur- och arbetsmarknadsläget med ökad arbetslöshet stor betydelse. Enligt SCB:s månatliga arbetskraftsundersökningar har andelen arbetslösa ökat mest i åldern 20-24 år mellan mars 2008 och mars 2009 från 15 till 21 procent, och ökningen är större för män än för kvinnor.

Åldersgrupp	2009			Förändring 08-09 (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
-19 år	15 524	19 841	35 365	30	34	32
20 år	13 170	17 532	30 702	34	20	25
21 år	12 722	16 621	29 343	32	16	22
22 år	10 695	15 234	25 929	19	14	16
23 år	9 888	13 842	23 730	18	13	15
24 år	8 644	12 647	21 291	21	21	21
25 år	7 232	10 385	17 617	24	20	22
26 år	5 943	8 421	14 364	23	18	20
27 år	4 742	7 128	11 870	24	22	23
28 år	3 946	5 988	9 934	26	15	19
29 år	3 239	5 311	8 550	27	22	24
30-34 år	10 634	20 141	30 775	23	13	16
35 år-	19 254	51 052	70 306	25	12	15

Kommentar: Enbart sökande med fullständigt svenskt personnummer (svenska sökande) ingår i ovanstående tabell.

En majoritet av de sökande har studerat i högskolan tidigare

Liksom hösten 2008 har en majoritet – omkring 60 procent – av alla sökande studerat i högskolan tidigare. Det är emellertid stor skillnad mellan könen. Av de manliga sökande till höstterminen 2009 har 55 procent varit registrerade i högskolan någon gång till och med höstterminen 2008. Motsvarande uppgift för kvinnorna är 64 procent.

Den största skillnaden från föregående höst med avseende på sökande med tidigare studier återfinns bland män i åldrarna 24-34 år, där andelen sökande som tidigare varit registrerade i högskolan har ökat med omkring tio procentenheter från 64 till 74 procent. Också totalt har andelen med tidigare studier ökat något bland männen – från 52 procent höstterminen 2008 till 55 procent höstterminen 2009.

Kandidat- och magisterprogram ökar kraftigt, mindre ökning till masterprogram

Inför höstterminen 2009 var antalet förstahandssökande till utbildningsprogram 163 200. Det är en ökning med 19 procent från hösten 2008. Antalet förstahandssökande ökar till praktiskt taget alla programtyper utom de konstnärliga programmen. Till flera av de generella programmen är ökningarna kraftiga. Särskilt mycket ökar antalet förstahandssökande till magisterprogram – med 35 procent från ca 3 200 förstahandssökande hösten 2008 till ca 4 400 förstahandssökande hösten 2009. Också till kandidatprogram och yrkesexamensprogram är ökningarna stora, 21 respektive 16 procent jämfört med föregående hösttermin. Yrkesprogram har den största antalsmässiga ökningen på närmare 13 000 förstahandssökande.

Till masterprogram är ökningen bara tre procent. Den kraftiga ökning som skedde mellan hösten 2007 och hösten 2008 på 120 procent tycks alltså ha avstannat. Det är dock viktigt att påpeka att flera av masterprogrammen är internationella program som ligger i en annan antagningsomgång än denna ordinarie höstterminsomgång.

	Hösten 2008	Hösten 2009	Förändring i procent
<i>Generella program</i>			
Kandidatprogram	36 789	44 681	+21
Magisterprogram	3 232	4 368	+35
Masterprogram	8 222	8 469	+3
<i>Konstnärliga program</i>	214	197	-8
<i>Yrkesexamensprogram</i>	77 937	90 706	+16

Sökande till arkitektprogram och lärarprogram ökar mest

Antalet förstahandssökande ökar till i stort sett alla stora yrkesexamensprogram mellan hösten 2008 och hösten 2009. Mest ökar antalet förstahandssökande till arkitektprogram – en ökning på 47 procent.

Även till lärarprogram ökar antalet förstahandssökande kraftigt – en ökning med 29 procent från 12 500 hösten 2008 till 16 100 hösten 2009. Därmed ökar antalet sökande till lärarprogram för första gången sedan 2005.

Föregående höst bröts trenden av minskat antal förstahandssökande till civilingenjörsoch högskoleingenjörsprogram, och antalet förstahandssökande till dessa program fortsätter att öka inför hösten 2009. Civilingenjörsprogram har 19 procent fler sökande höstterminen 2009 än höstterminen 2008 och högskoleingenjörsprogrammen har 21 procent fler sökande.

Utbildningsprogram	Antal förstahandssökande		Förändring i sökande 08-09 (%)
	Ht 2008	Ht 2009	
Apotekarprogram	328	325	-1%
Arbeterapeutprogram	543	658	21%
Arkitektprogram	1 638	2 410	47%
Civilingenjörsprogram	9 238	10 986	19%
Civilekonomprogram	4 094	4 155	1%
Högskoleingenjörsprogram	4 353	5 271	21%
Juristprogram	4 901	6 010	23%
Läkarprogram	4 840	5 393	11%
Lärarprogram	12 505	16 075	29%
Psykologprogram	3 206	3 743	17%
Sjukgymnastprogram	2 401	2 772	15%
Sjuksköterskeprogram	8 221	8 913	8%
Socionomprogram	6 734	8 208	22%
Tandhygienistprogram	844	933	11%
Tandläkarprogram	1 002	1 080	8%

Kommentar: För information om fler program hänvisas till NU-statistikdatabasens sökandetrycksapplikation på www.hsv.se.

Kommentar om statistiken

Uppgifterna i denna analys redovisar sökande i VHS ordinarie antagningsomgång samt några mindre antagningsomgångar inför höstterminen 2009 fram till och med sista anmälningdag den 16 april 2009. Till vissa utbildningar går det dock att göra en sen anmälan. Antalet sökande kommer därför att förändras. Vidare sker antagning i två urval. Till vissa utbildningar antas långt färre än det antal som sökt, till andra utbildningar sker antagningar efter att terminen startat. Alla personer som sökt antas inte och alla som antas påbörjar inte utbildningen. Vissa av de sökande är inte behöriga till sökta utbildningar, andra tackar nej till det alternativ de erbjuds. På så sätt är sökandestatistiken ett oprecist mått på den faktiska studentvolymen hösten 2009, men den ger en bild av intresset för högre utbildning i dagsläget och jämfört med föregående höst.